This Question Paper consists of 35 questions and 4 printed pages.
अस्मिन् प्रश्नपत्रे 35 प्रश्नाः एवम् 4 मुद्रित पृष्ठाः सन्ति ।

Roll No. | | | | | | | | | | | |
अनुक्रमाङ्कः

Code No. 63/SS/A
गूढसंख्या

Set
स्तबकः **A**

SANSKRIT VYAKARAN
संस्कृतव्याकरणम्
(346)

Day and Date of Examination
(परीक्षादिवसः दिनाङ्कश्च) ____________________

Signature of Invigilators 1. ____________________
(निरीक्षकयोः हस्ताक्षरम्)
2. ____________________

सामान्या निर्देशा :

1 अनुक्रमाङ्कः प्रश्नपत्रस्य प्रथमपृष्ठे नूनं लेख्यः ।

2 निरीक्ष्यताम् यत् प्रश्नपत्रस्य पृष्ठसंख्या प्रश्नानां संख्या च प्रथमपृष्ठस्य प्रारम्भे प्रदत्तसंख्या समाना न वा । प्रश्नक्रमः सम्यग् न वा ।

3 वस्तुनिष्ठप्रश्नानाम् (क), (ख), (ग), (घ) एषु विकल्पेषु युक्तम् उत्तरं चित्वा उत्तरपत्रे लेख्यम् ।

4 समेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि निर्धारितसमये एव लेख्यानि ।

5 उत्तरपत्रे आत्मपरिचयात्मकं लेखनम् अथवा निर्दिष्टस्थानं विहाय अन्यत्र क्वापि अनुक्रमाङ्कलेखनं सर्वथा वर्जितमस्ति ।

6 स्वस्य उत्तरपत्रे प्रश्नपत्रस्य गूढसंख्या **63/SS/A,** सेट- **A** नूनं लेख्या ।

7 समेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया एव लेख्यानि ।

Unnati Educations
9899436384, 9654279279

SANSKRIT VYAKARAN

संस्कृतव्याकरणम्

(346)

परीक्षासमयावधिः (Time) होरात्रयम् (3 Hrs)] [पूर्णाङ्काः (Full Marks) : 100

निर्देशाः :

(1) अस्मिन् प्रश्नपत्रे [A] भागे **10**, [B] भागे **10**, [C] भागे **10,** [D] भागे **5** इति आहत्य **35** प्रश्नाः सन्ति ।

(2) प्रश्नस्य दक्षिणे पार्श्वे संख्यासु (अङ्काः × प्रश्नाः = पूर्णाङ्काः) इति एवम् अङ्कान् निर्दिशति ।

(3) **सर्वे** प्रश्नाः **अनिवार्याः** ।

[A] दशानां युक्तं विकल्पं चिनुत । **1×10=10**

(1) गतवर्षे अहम् वाराणसीं गतवान् इति वाक्ये गतवान् इत्यस्य स्थाने लकारः प्रयोक्तव्यः चेत् कः लकारः प्रयोक्तव्यः ।

(क) लुङ् (ख) लिङ्

(ग) लिट् (घ) लृङ्

(2) यस्य लकारस्य आदेशः तिङ् आर्धधातुकसंज्ञकः स लकारः कः ।

(क) लट् (ख) लिट्

(ग) लुट् (घ) लोट्

(3) तस्येश्वरः इति कस्य ईश्वरः ।

(क) सर्वभूमेः (ख) पृथिव्याः

(ग) सर्वभूमेः पृथिव्याः च (घ) राज्यस्य

(4) कुत्र इत्यस्य विग्रहः कः ।

(क) किम् (ख) कस्मिन्

(ग) कस्मात् (घ) कस्मै

(5) भू–धातोः णिच् प्रत्ययः विधीयते क्रियाफलम् च कर्तृभिन्नस्य कृते अस्ति तर्हि धातोः किम् विधीयते ।

(क) परस्मैपदम् (ख) आत्मनेपदम्

(ग) उभयम् (घ) सुप्

Unnati Educations
9899436384, 9654279279

(6) चैत्रः मैत्रम् चन्द्रम् दर्शयति इत्यत्र प्रयोज्यकर्ता कः ।

(क) चैत्रः (ख) मैत्रः

(ग) चैत्रः मैत्रश्च (घ) अनयोरेकोऽपि न

(7) एतत्–सर्वनाम्नः परिमाणार्थे तद्धितप्रत्ययः क्रियते चेत् कः शब्दः लभ्यते ।

(क) एतर्हि (ख) इदानीम्

(ग) इत्थम् (घ) एतावान्

(8) तेन रक्तं रागात् इत्यस्य उदाहरणम् किम् ।

(क) माञ्जिष्ठम् (ख) पौषम्

(ग) ऐन्द्रम् (घ) छान्दसम्

(9) वैयाकरण इत्यस्य अर्थो हि व्याकरणम्––

(क) अधीते (ख) वेद

(ग) अधीते वेद वा (घ) एषु किमपि न

(10) क्रमादिभ्यो वुन् इत्यस्य इदं न उदाहरणम् ।

(क) मीमांसकः (ख) क्रमकः

(ग) शिक्षकः (घ) पाचकः

[B] दशानां यथानिर्देशम् उत्तराणि लघूनि लिखत । **2×10=20**

(1) विग्रहः कः तत्प्रकाराश्च के । 1+1

(2) तुद्–धातोः लिटि तिपि किम् रूपम् भवति । तुद्–धातोः कः अर्थः । 1+1

(3) दीव्यति इत्यत्र कः धातुः । कश्च तस्यार्थः । 1+1

(4) मतिमान इत्यत्र कः विग्रहः । केन सूत्रेण च मतुप् प्रत्ययः विहितः । 1+1

(5) अत्ता इति कस्य धातोः रूपम् । अत्र कः लकारः । 1+1

(6) गुरुः शिष्यम् प्रति––त्वम् लिख । अत्रोदाहरणे कः लकारः । कस्मिन्नर्थे च । 1+1

(7) कुम्भा देशे सन्ति किञ्च देशस्य नाम अपि कुम्भशब्दात् लभ्यते तर्हि देशस्य नाम किम् । केन सूत्रेण च प्रत्ययः । 1+1

(8) युवयोः युष्माकम् वा अयम् इति विग्रहे युष्मदः खञ्–प्रत्यये किम् रूपम् । तथैव छ–प्रत्यये किम् रूपम् । 1+1

(9) मम अयं देवः इत्यत्र मम अयम् इति स्थले किम् तद्धितान्तं रूपं प्रयोक्तुम् शक्यम् । तदा वाक्यम् किम् स्यात् । 1+1

(10) छायागतः इत्यत्र समासनाम किम् । कस्य पदस्यार्थः अत्र प्रधानः । 1+1

Unnati Educations
9899436384, 9654279279

[C] दश अनतिदीर्घोत्तरैः समाधत्त । **4×10=40**

(1) एकविभक्ति चापूर्वनिपाते इति उपपदमतिङ् इति अनयोरेकं सूत्रं व्याख्यात ।

(2) अचो ञ्णिति इति सूत्रं व्याख्यात ।

(3) णिचश्च इति क्र्यादिभ्यः श्ना इति अनयोरेकं व्याख्यात ।

(4) दाक्षिः इति रूपं ससूत्रं साधयत ।

(5) व्यापिनी गदन्ती इत्यनयोः एकम् रूपं ससूत्रं साधयत ।

(6) निष्ठा इति शेषाद्विभाषा इति अनयोरेकं सूत्रं व्याख्यात ।

(7) चार्थे द्वन्द्वः इति द्वन्द्वे धि इति अनयोरेकं सूत्रं व्याख्यात ।

(8) गद कटानि इत्यनयोरेकं रूपं ससूत्रं साधयत ।

(9) रम्–धातोः परस्मैपदम् आत्मनेपदं वा कदा विधीयते इति विषयम् विशदयत ।

(10) बाला स्मर्त्री इत्यनयोः एकम् रूपं ससूत्रं साधयत ।

[D] पञ्च दीर्घोत्तरैः समाधेयाः । **6×5=30**

(1) पात्रताम्रम् इति समासम् ससूत्रं साधयत ।

(2) होष्यन्ति होष्यामि इत्यनयोरेकं रूपं ससूत्रं साधयत ।

(3) चकार चकर इत्यनयोरेकं रूपं ससूत्रं साधयत ।

(4) क्षयामि शोचामि इत्यनयोरेकं रूपं ससूत्रं साधयत ।

(5) भावयानि स्थापयिष्यति इति अनयोरेकं रूपं ससूत्रं साधयत ।

Unnati Educations
9899436384, 9654279279